

Hava stevnt hvør øðrum eftir stórum upphæddum

Landsfelag Handverkaranna stevnir Føroya Handverkarafelag fyri at sleppa úr sáttmálanum og eftir pensjón og øðrum gjöldum, og Føroya Handverkarafelag stevnir Landsfelagnum eftir limagjaldi

ÁKI BERTHOLDSEN

Stríðið millum føroyskar handverkarar harðnar alamt.

Seinasta útspælið í hesum stríði er, at Landsfelag Handverkaranna og Føroya Handverkarafelag nú hava stevnt hvør øðrum.

Bæði krevja tey m.a. stórar peningaupphæddir frá hvør øðrum.

Handverkarastriðið kom rættliga fram í ljósið, tá ið Føroya Handverkarafelag og meistarafelagið í 1997 skrivaðu undir ein fyra ára sáttmála.

Handaverkar úr Vági, av Tvøroyri, og ikki minst úr Havn, vóru so misnøgdir við sáttmálan, at tey noktaðu at viðurkenna hann.

M.a. havnamenn tviðildu um, at tey áttu at vera leys av sáttmálanum, tí teir høvdu frammanundan boðað frá, at tey meldaðu seg úr Føroya Handverkarafelag.

Siðani hava Havnar Handverkarafelag, Vágs Handverkarafelag og Tvøroyar Handverkarafelag til fánýtis roynt at sleppa leys av sáttmálanum.

Tey hava m.a. skipað seg í eitt nýtt meginfelag, sum tey nevna Landsfelag Handverkaranna.

Landsfelagið hevur eisini til fánýtis roynt at fáa tey sosialu gjöldini frá Føroya Handverkarafelag, sum handverkarnir í Havn, í Vági og á Tvøroyri eiga.

Handverksmeistarar vilja bara betala gjöldini til felagið, sum tað hevur sáttmála við, nevniliga Føroya Handverksmeistarafelag.

Hava nú stevnt

Og nú er tolið hjá Landsfelag Handverkaranna uppi.

Eyðfinn Petersen í felagnum sigur, at Landsfelagið hevur nú gjørt av at stevna Føroya Handverkarafelag.

– Vit vilja í fyrstu syftu hava Føroya Handverkarafelag at viðurkenna, at tað hevði ikki rætt til at gera sáttmála fyri okkum á heysti í 1997.

– Vit høvdu jú boðað frá, at vit meldaðu okkum úr Føroya Handverkarafelag og tí halda vit, at felagið hevði ikki rætt at binda okkum við einum nýggjum sáttmála.

Tí krevja vit at verða leys av sáttmálanum, sigur Eyðfinn Petersen.

Hann visir á eitt líknandi dømi millum tvey onnur fakfeløg.

Tað er stóðan, sum hevur tikið seg upp ímillum Heimahjálparafelagið og Føroya Arbeðarafelag.

Heimahjálparafelagið er á veg úr Føroya Arbeðarafelag.

Men Heimahjálparafelagið slapp sjálvt at samráðast um sín egnu sáttmála hesuferð, hóast tað ikki er leyst av Føroya Arbeðarafelag fyrr enn á nýggjáriinum.

Eyðfinn Petersen sigur, at

Trætán ímillum Føroyskar handverkarar heldur bara fram og versnar. Nú hava bæði meginfelögin hjá handverkarunum stevnt hvørjum øðrum. Tað er bæði limagjald, gjald til eftirløn og eftirlønbúgvongar, og sjálvur lønarsáttmálin, sum skilur felögin og sum tey nú vilja hava rættin at siga sína hugsan um

soleiðis bera feløg seg at, sum hava virðing hvør fyri øðrum.

Hinvegin er hann sannfördur um, at ein tann størsta grundin til at Føroya Handverkarafelag skrivaði undir ein sáttmála, sum gekk yvir heili fyra ár, var ein roynd at møða Landsfelagið til at koma uppi aftur Føroya Handverkarafelag.

– Men tað fer ikki at eydnast, leggur hann afturat.

Men kemur rætturin til tað niðurstøðu at tit eiga at verða leys av sáttmálanum, fara tit so at krevja samráðingar av nýggjum við meistaranar um ein sáttmála við afturvirkandi kraft frá 1. oktober 1997?

– Endar hetta sakarmálið við dómi fara vit at gera tað.

– Hinvegin eru vit altíð

fús at finna eina virðiliga loysn á málinum, tí vit eru ikki úti eftir at gera stóðuna óneyðuga trupla hjá nokrum parti. So eru partarnir sinnadur at tosa um málið, ivist eg ikki í, at tað hevði borið til at funnið eina loysn, uttan at málið endaði í rættinum

Krevja milliónir

Umframt sáttmálan, hevur Landsfelag Handverkaranna eisini stevnt Føroya Handverkarafelag eftir øllum teimum sosialu gjöldum, sum verða goldin til hvønn handverkara afturat lønini.

Landsfelagið vil nevniliga hava Føroya Handverkarafelag at gjalda felagnum tað aftur, sum handverkarnir í Havn, í Vági og á Tvøroyri hava fingið í sos-

ialum gjöldum.

Talan er um millióna upphædd til eftirløn, eftirlønbúgvongar og øðrum gjöldum.

– Hetta er peningur, sum okkara limir hava rætt til, og vit halda ikki, at teir skulu standa í einum felag, sum teir ikki vilja vita av, sigur Eyðfinn Petersen.

Stevnt eftir limagjaldi Hinvegin hevur Føroya Handverkarafelag eisini stevnt felögunum í Landsfelagnum eftir limagjaldi síðani 1997.

Eyðfinn Petersen sigur, at talan er um næstan 160.000 krónur, sum Føroya Handverkarafelag hevur stevnt eftir.

Men hesa upphædd eru felögin í Landsfelagnum ikki sinnað at betala.

– Vit fara ikki at betala limagjald til eitt felag, sum ikki vil veita okkum nakrar sum helst sømdir og sum harafturat beinleiðis hevur noktað okkum okkara rættindi.

Tað, sum hann m.a. sipar til, er, at Havnar Handverkarafelagið fekk ikki eykaaðalfund í Føroya Handverkara, sum tað hevði biðið um, og sum Eyðfinn Petersen sigur, at tað hevði rætt til eftir lögin.

Hann sipar eisini til aðalfundin í Føroya Handverkara í Vági.

– Tá varð fyrsta mál á skránni at blaka okkum úr Føroya Handverkarafelag.

– Samstundis varð atkvøðurætturin tikin frá okkum, hóast vit vóru veittu trygd fyri limagjaldinum, sigur Eyðfinn Petersen.

Hava bara fingið tvær lastir enn

Tað er misjavnt, hvussu gongur hjá føroysku skipunum í Irmíngarhavinum. Akraberg hevur havt góðan Fiskiskap

ÁKI BERTHOLDSEN

Fiskiskapurin hjá teimum føroysku skipunum í Irmíngarhavinum er ógvuliga misjavnur, tó at hann yvirhøvur er brúkilgur.

Tað er rættliga stórum munur á, hvat teir stóru frystibátarnir fáa og so, hvat ísfiskatrolarnir fáa.

Tó er tað frægari hjá ísfiskatrolarunum at verða í Irmíngarhavinum enn at verða undir Føroyum í lotuni, sigur hann.

Sjálvur er hann reiðari á Boðasteini, sum er komin heim í dag av øðrum túrinum í Irmíngarhavinum.

Enn hava bara tvey skip avreidd kongafisk úr Irmíngarhavinum í Føroyum. Men tær sum eru komnar, kasta nógva arbeiði av sær

Hendan túrin hevur hann 130 tons, sum hann avreiddi á Tvøroyri.

Hendan lastin gevur arbeiðið til einar fyra dagar á virkinum og hon kastar einar 300.000 krónur av sær í arbeiðsløn til fólkið.

Fyrra túrin hevði hann góð 70 tons, men tá seldi hann uttanlands.

Umframt hesa lastina hjá Boðasteini, hevur fiskavirkning á Tvøroyri bara fingið eina last afturat úr Irmíngarhavinum.

Tað var Phoenix, sum avreiddi 164 tons, hann er nú á øðrum túrinum

Gjörði roktúrur

Bjarni Hansen á Fiskavirkning sigur, at tað er ein bági, at tað ikki verur latin stuðul til kongafisk úr Irmíngarhavinum í ár.

Annars er stuðul latin úr landskassanum uppá 1,00 kr. fyri kilo fyri fisk undir 700 gramm og 1,25 kr. fyri kilo fyri fisk yvir 700 gramm.

– At stuðulin er blivin verri, ger okkara kappingarføri munandi verri í royndunum at fáa fatur á

fiskinum, sigur hann.

Umframt hesar báðar, eru eisini aðrir bátar í Irmíngarhavinum, m.a. Akraberg, Enniberg og Ljósafelli.

Teir eru allir frystitrolarar og hjá teimum gongur væl frægari enn hjá ísfiskatrolarunum.

Ikki minst hevur tað hiltast væl hjá Akraberg. Hann er nú á triðja túrinum.

Seinast, hann avreiddi, hevði 360 tons av frystum fiski og av fyrsta túrinum hevði hann 380 tons av frystum.

Tað eru tilsamans 740 tons av frystum fiski, og tað er í øllum fòrum yvir 1.000 tons av fiskum fiski.

Eftir, hvat skilst, hevur Enniberg fingið heldur minni.

Ljósafelli er akkurat farið yvir.

Hinvegin hava íslendingar eisini sera góðan fiskiskap innanfyri mark.

T.d. seldi ein íslendskur trolari nú ein dagin í Týsklandi. Hann hevði bara fiskað í fyra dagar, men hann hevði longu 200 tons, og tann fiskiskapurin kann ikki samanberast.